

nemůže zápujčku do zapovězené hry žádati zpět, nebo že nemůže se domáhati prohry, která ho v zakázané hře stihne, účastní se takovéto hry, dává dostatečně na jevo, že ochrany od zákona nežádá, a že jest srozuměn s tím, že v případě prohry vůbec nebude ničeho požadovati zpět a ovšem také, že nebude z výhry ničeho vraceti. Takovýto hráč zakázané hry jedná nemravně a z tohoto důvodu nemá nároku na ochranu § 1174 obč. zák. Nezáleží proto na tom, jak míní dovolací odpověď, zde jde o hráče majetného, který ztráty v zakázané hře může snést, či o hráče nemajetného, kterého zakázaná hra může uvést v hospodářskou zkázu, neboť § 1174 obč. zák. zamýšlel jediné odepřítí ochranu zakázané hře bez ohledu na majetnost či nemajetnost hráčů. Poněvadž v tomto sporu, kde se hrála »Barvička« o peníze, není třeba řešiti otázku, nadhozenou dovolací odpovědí, jak by tomu bylo, kdyby se zakázaná hra hrála bez zjištěných úmyslů, vůbec ne o peníze neb o cenné věci, a poněvadž nelze v žádném bodě přisvědčiti názorům dovolací odpovědi, které hájí správnost rozsudku odvolacího soudu, bylo dovolání žalovaného vyhověno.

Čís. 2087.

Jde o nájem, nikoliv o pacht, byly-li najaty pozemky za vojenské cvičiště. Lhostejno, že v době válečné bylo cvičiště z části obděláváno.

Pronajímatel nemůže se tu domáhati zvýšení nájemného dle opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 8. října 1920 čís. 586 sb. z. a n. a to ani zvýšení dle § 2 (5) opatření.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1922, R I 1402/22.)

Žádosti obce, domáhající se zvýšení pachtovného z pozemků, pronajatých vojenskému eráru za vojenské cvičiště, bylo oběma nižšími soudy vyhověno, pokud se domáhala náhrady zvýšených daní a přírůžek v letech 1915 až 1920, rekursním soudem z těchto důvodů: Neprávem stížnost uplatňuje, že opatření Stálého výboru nevztahuje se na pozemky, o něž jde. V § 2 (1) opatření se výslovně uvádí, že propachtovatelé polního hospodářství nebo jednotlivých zemědělských pozemků mohou zvýšiti pachtovné . . . , kterýžto doslov jasně vyjadřuje, že opatření rozeznává mezi propachtovateli polního hospodářství a mezi propachtovateli jednotlivých zemědělských pozemků. K jakému účeli zemědělské pozemky jsou propachtovány, jest nerozhodno a vymyká se posouzení v tomto řízení. Ostatně ve smlouvě pachtovní v odst. II. vyhraženo jest najímateli, použití pozemků i k jiným než v odst. I. uvedeným účelům, tedy zněm odstavce onoho nevylučuje, aby pozemků za války bylo hospodářsky použito. Jde tedy o pacht v pravém slova smyslu a jest použití opatření oprávněno.

Nejvyšší soud návrh obce zamítl.

Důvody:

Právem vytýká stěžovatelka napadenému usnesení rekursního soudu, že jím byl porušen zákon. Opatření Stálého výboru ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n., jak z jeho doslovu i účete jeho vyplývá, má na mysli

pachtovní poměr a pozemky zemědělsky obhospodařované, kde tedy jde o výtěžek z nich a kde vzhledem k tomu, že ceny polních plodin stouply proti cenám před 1. lednem 1918 měrou neočekávanou, má zmíněné opatření Stálého výboru za slušné, by i pachtýř vzhledem na zvýšený výnos z pachtovaných pozemků platil přiměřeně k tomuto vyššímu výnosu zvýšené pachtovné. Tohoto opatření dovolává se i městská obec L., požadující zvýšené pachtovné z pozemků, pronajatých vojenskému eráru smlouvou ze dne 12. března 1914 za vojenské cvičiště. Obě nižší stolice sice zvýšení pachtovného zamítly, jelikož jest již tak vysoké, že nelze za zvýšení dle § 2 opatření žádati, vyhověly však návrhu tomu, pokud šlo dle § 2 odstavec pátý opatření o to, by pachtýř hradil pro zbývající pachtovní léta veškeré zvýšení co do daní, přírážek a ostatních veřejných dávek proti roku 1913, přičítavše obci 5.080 Kč 33 h, jelikož vycházely z právního hlediska, že jde o pachtovní poměr. Názoru tohoto však nelze sdílet. Jak z doslovu pachtovní smlouvy vyplývá, najal vojenský erár pozemky, aby sloužily dělostřelectvu za cvičiště. Vychází tu především otázka, zda jde o pacht či nájem. Otázku tuto sice řeší § 1091 obč. zák., avšak přes to nutno rozdíel mezi nájmem a pachtěm sledovati nejen v případě, kde jsou známky z § 1091 obč. zák. uvedené -- jelikož tento má na mysli jen pravidelné zjevy -- nýbrž i v tom, zda má mítí nájemce zásadně jen užívání věci či z ní chce těžiti, tedy požívání plodů z věci má pobírat. S tohoto hlediska vycházejí shledává dovolací soud, že erár šlo jen o prosté, holé užívání pozemků, že nebylo jeho úmyslem je zemědělsky obhospodařovati a že jde tu správně jen o nájemní smlouvu. Je-li tu smlouva nájemní, nelze žádati zvýšení pachtovného, jak navrhovatelka činí, tím méně pak rozdíel v daních dle § 2 (5) opatření, jelikož se tu předpokládá, že jde o smlouvu pachtovní a nikoliv nájemní. Na věci nemůže ničeho měniti ani ta okolnost, že malé části pozemků najatých bylo ve válce i hospodářsky používáno, že byla osévána, obilí sklízeno atd., vždyť dle odst. II. zmíněné smlouvy jest erár oprávněn jich užívati i jiným způsobem a to v dobách, kdy byla největší nouze o potraviny, takže užíváním jen nepatrné části pozemku nemohla nikterak povaha této smlouvy býti změněna. Nesprávným výkladem smlouvy ve spojení s použitím opatření Stálého výboru na tento případ byl zákon porušen.

Čís. 2088.

Nepřípustnost pořadu práva pro žalobu školy na záduší kostela o plnění naturálních dávek dříví k vytápění školních místností.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1922, R I 1405/22.)

Proti žalobě školy na plnění naturálních dávek dříví vzneslo žalované záduší kostela námitku nepřípustnosti pořadu práva, již soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. D u v o d y: Císařské nařízení ze dne 26. dubna 1854 čís. 96 ř. zák. vypočítává v § 3 jednotlivé sporné případy, jež majíce povahu veřejnoprávní, odňaty jsou pořadu práva a přiděleny k rozhodování politickým správám. Nemůže býti pochybnosti, že také školy a jich vydržování slouží účelům všeobecným (veřejným), pro-